

## REGLER FÖR RIKSFÄRDTJÄNST I BLEKINGE

Fastställda 2011-11-14 av Kollektivtrafikmyndigheten i Blekinge

Reviderad 2012-10-18: Ledsagare sista stycket tillagt

### 1. Allmänna förutsättningar

Riksfärdtjänst kan beviljas personer som till följd av ett stort och varaktigt funktionshinder måste resa på ett särskilt kostsamt sätt. Funktionshindret måste bedömas vara av mer bestående karaktär, minst ett år, och skall på begäran kunna styrkas med läkarintyg eller särskild utredning.

Som grund för riksfärdtjänst gäller Lag om Riksfärdtjänst SFS 1997:735. Som grund för tillämpningen ligger Transportrådets allmänna råd för riksfärdtjänsten 1989:3.

### 2. Vem får resa med riksfärdtjänst?

Tillstånd att anlita riksfärdtjänst ges under följande förutsättningar:

- resenären är folkbokförd i Blekinge
- resan till följd av den sökandes funktionshinder inte till normala resekostnader kan göras med allmänna kommunikationer eller inte göras utan ledsagare
- ändamålet med resan är rekreation eller fritidsverksamhet eller någon annan enskild angelägenhet av fritids- eller rekreationskaraktär
- resan görs inom Sverige från en kommun till en annan kommun
- resan görs med allmänna kommunikationer tillsammans med ledsagare, bil, eller med ett för ändamålet särskilt anpassat fordon
- resan inte av någon annan anledning bekostas av staten, en kommun eller ett landsting

Resan får inte vara en tjänsteresa till följd av ett anställningsförhållande.

Barn under tio år kan beviljas riksfärdtjänst t ex om barnet på grund av ett funktionshinder inte klarar en tidskrävande resa eller har ökat platsbehov som uppkommer pga funktionshinder och inte kan tillgodoses med allmänna kommunikationer till normal resekostnad.

Barn reser normalt inte längre resor ensamma utan alltid i sällskap av vuxen. Vid bedömning tas således hänsyn till vad barn i motsvarande ålder kan förmodas klara av självständiga resor.

### 3. Vart får man åka?

Resan skall göras inom Sverige och får inte till sin helhet ske inom Blekinges färdtjänstområde.

### 4. När får man åka?

Resan beviljas endast under tid då aktuell sträcka trafikeras med vanliga allmänna kommunikationer. Även om bil eller specialfordon beviljas ska resan företas då allmänna kommunikationer trafikeras. Undantag medges endast om mycket speciella omständigheter föreligger vilka inte på samma sätt skulle drabbat en icke funktionshindrad person.

### 5. Val av färdmedel

Resor med riksfärdtjänst skall göras med allmänna kommunikationer, bil eller ett för ändamålet särskilt anpassat fordon (specialfordon). Ersättning för resor med hyrbil eller privatbil medges ej.

Kollektivtrafikmyndigheten beslutar om färd sätt med beaktande av resenärens funktionshinder och övriga omständigheter. Billigaste färd sätt skall användas vilket innebär följande färdmedelsprioriteringar:

1. Allmänna kommunikationer, dvs. tåg, buss, flyg eller båt där så är möjligt med hänsyn till resenärens funktionshinder.
2. Allmänna kommunikationer i kombination med bil eller specialfordon.
3. Bil eller specialfordon som huvudfärdmedel.

Annan prioritering kan göras om resan därigenom blir billigare.

Vid resor med allmänna kommunikationer skall rabatter och billigare prisalternativ användas i så stor utsträckning som möjligt med hänsyn till funktionshinder och resans ändamål. Beviljande av tillstånd skall ske med hänsyn till sökandes funktionshinder. Den omständigheten att det saknas allmänna kommunikationer till den plats eller vid den tidpunkt man önskar resa är i sig inget skäl för att bevilja riksfärdtjänst.

### 6. Egenavgifter

Resenären skall betala en särskild så kallad egenavgift vars storlek beslutas av regeringen och baseras på avståndet mellan start och målpunkt. Egenavgiften är schabloniserad men skall avspegla normala reskostnader med allmänna färdmedel.

## **7. Ansökan om tillstånd**

Ansökan om resa med riksfärdtjänst sker skriftligt på särskilda blanketter. Ansökan skall ske till Kollektivtrafikmyndigheten.

Ansökan om enstaka resa:

Ansökan skall ske i god tid, helst senast 14 dagar före resans påbörjande. I undantagsfall (t ex för närvaro på begravning eller besök hos akut sjuk) får ansökan göras senare. I samband med storhelger krävs att ansökan sker tidigare eftersom tillgången på transportmedel är begränsad.

Ansökan för viss tid eller visst antal resor:

I normalfallet sker ansökan om riksfärdtjänst för varje enskild resa. Vid speciella omständigheter (t ex många likadana resor) kan tillstånd sökas för viss tid eller visst antal resor. Sådant tillstånd beviljas endast med specificering av resätt och begränsning av resmål.

## **8. Beslut och återkallande**

Blekingetrafiken beslutar om tillstånd och färdmedel. Tillstånd kan ej ges retroaktivt.

Beviljat tillstånd för viss tid eller visst antal resor kan återkallas om:

- förutsättningar för tillståndet inte längre finns
- ändrade förhållanden medför att tillståndets villkor bör ändras eller förhållanden som inte tidigare varit kända
- tillståndshavaren gjort sig skyldig till överträdelse av gällande regler

## **9. Resebeställning**

Resorna bokas genom AB Riksfärdtjänst med vilken Kollektivtrafikmyndigheten har avtal.

Resor med buss eller tåg, inom Blekingetrafikens trafikområde (Öresundstågsregionen) bokas och betalas av resenären själv även för eventuell ledsagare. Kostnad överskjutande egenavgiften enligt av regeringen fastställd schablon återbetalas till resenär mot uppvisande av kvitto/biljetter.

## **10. Anpassning av restid**

För att samordna taxiresor samt för att erhålla rabatterade biljetter på allmänna kommunikationer behöver avresetiden ibland förskjutas. Huvudregeln är att för resor under 20 mil kan avresetiden förskjutas tre timmar och för resor över 20 mil kan avresetiden förskjutas sex timmar. I samband med större helger kan större tidsförskjutningar krävas.

Avsteg från reglerna om tidsförskjutning kan göras med hänsyn till resenärens funktionshinder och ändamålet för resan. Reseentreprenören bör senast dagen före avresan meddela resenären avresetiden.

## **11. Samåkning i bil och specialfordon**

Samordning av resor med taxi och specialfordon sker regelmässigt där det är möjligt. Detta innebär att resenären får samåka på hela eller delar av sträckan. Vid samåkning kan ressträckan och restiden bli längre än vid direktresa. I speciella fall kan Kollektivtrafikmyndigheten besluta om ensamåkning.

## **12. Ledsagare**

Ledsagare är en person som ska hjälpa resenären att genomföra resan, vederbörande förväntas således stå för all personlig service resenären behöver såsom hjälp vid av- och påstigning, bagage, personlig omvårdnad etc. Ledsagaren - som åker gratis - måste stiga på och av på samma plats som färdtjänstresenären. Den som själv är beviljad färdtjänst får inte vara ledsagare.

Blekingetrafiken beviljar resa för ledsagare om detta är en förutsättning för resans genomförande. Fram och återresa för ledsagare (vid lämning-hämtning av resenär på besöksorten) kan beviljas om omständigheterna så kräver. Även resa för ledsagare beställs av Kollektivtrafikmyndigheten om resan sker utanför Öresundstågsregionen.

Lagen om riksfärdtjänst föreskriver inte någon skyldighet för Kollektivtrafikmyndigheten att tillhandahålla ledsagare.

För resa med bil och specialfordon bedöms ledsagare ej behövas annat än i undantagsfall (t ex behov av personlig omvårdnad under färden).

Person som är beviljad personlig assistent enligt 51 kap socialförsäkringsbalken (tidigare LASS) med mer än 40 timmar/vecka beviljas i normalfallet inte ledsagare på resa med riksfärdtjänst då de svårigheter i samband med resa som personens funktionsnedsättning förorsakar anses kompenseras med personlig assistent. Denne förmodas således stå för den hjälp resenären behöver under en resa varför annan/ytterligare ledsagning vanligtvis inte anses befogad.

### **13. Medresenär**

Medföljande person som inte är ledsagare kallas medresenär. Vid resa med allmänna kommunikationer betalar medresenären hela sin reskostnad. Kollektivtrafikmyndigheten åtar sig att förmedla beställningen men ansvarar ej för genomförande eller betalning. AB Riksfärdtjänst skickar faktura tillsammans med biljetterna.

Vid resa med bil eller specialfordon betalar medresenären avgift enligt samma princip som resenären, det vill säga person äldre än 26 år betalar full avgift och person upp till 25 år betalar 70 % av egenavgiften.

### **14. Bagage**

Bagage får medföras i den mängd respektive trafikföretag stadgar. Härutöver får de handikapphjälpmedel som är nödvändiga för själva resan alltid medföras. Där utöver får personligt förskrivna hjälpmedel som inte kan lånas eller hyras på resmålet i rimlig omfattning medtagas. Intyg från förskrivare om behovet av skrymmande hjälpmedel kan i tveksamma fall krävas. Större och skrymmande handikapphjälpmedel kan i vissa fall behöva skickas någon dag före avresan.

För resa med bil får normalt bagage medföras. Som normalt bagage räknas två väskor per resenär.

För normalbagage betalas ingen avgift. Extra kostnader för nödvändiga handikapphjälpmedel ersätts av Blekingetrafiken

### **15. Husdjur**

På resor med allmänna kommunikationer får husdjur medföras enligt trafikföretagens anvisningar.

För resor med bil och specialfordon får husdjur ej medföras. Undantag kan medges efter särskild ansökan som ställs till Kollektivtrafikmyndigheten. Undantag medges alltid för ledarhund.

### **16. Överklagande av beslut**

Ett beslut om riksfärdtjänst som helt eller delvis går sökanden emot kan överklagas till Förvaltningsdomstolen. Överklagandet skall ske skriftligt. Det skall ha kommit in till Kollektivtrafikmyndigheten inom tre veckor efter det att sökanden fick del av beslutet.